

Vergaderjaar 2002–2003

23 490

Ontwerpbesluiten Unie-Verdrag

Nr. 264

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 maart 2003

Onder verwijzing naar de geannoteerde agenda en de aanvullende geannoteerde agenda voor de bijeenkomst van de Raad van 27 en 28 februari jl.¹, doe ik u hierbij, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, het verslag toekomen van de besprekingen in de Raad.

Graag verneem ik of u instemming wenst te verlenen aan de volgende agendapunten: B 3, B 4, B 5, B 9 en B 10 (zie uw brief van 20 februari jl.). Ten aanzien van agendapunt B 4 (ontwerp richtlijn gezinshereniging) van bovengenoemde bijeenkomst van de Raad is er een politiek akkoord bereikt. Bij het verslag treft u de beschikbare tekst van dit akkoord². Ik verzoek u zo spoedig mogelijk kenbaar te maken of u uw instemming hierop kunt geven opdat de definitieve besluitvorming hierover plaats kan vinden.

Mocht ik binnen een termijn van 15 dagen geen reactie van u ontvangen dan ga ik er van uit dat uw Kamer hiermee stilzwijgend instemming heeft gegeven.

De Minister van Justitie,
J. P. H. Donner

¹ Zie 23 490, nrs. 260 en 262.

² Document 6912/03 MIGR 16.

Verslag van de zitting van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van 27 en 28 februari 2003

Door middel van de geannoteerde agenda¹ bent u ingelicht over de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken. Niet alle documenten die in de Raad en het Gemengd Comité zouden voorliggen, konden daarbij al worden meegezonden.

Met de vaststelling door de Raad van de lijst van A-punten en de definitieve agenda voor deze bijeenkomst is de volgorde van de onderwerpen, die is aangehouden in de geannoteerde agenda, komen te vervallen. Teneinde referentie aan de geannoteerde agenda voor deze bijeenkomst te vereenvoudigen, is in dit verslag de nummering van die geannoteerde agenda aangehouden. De hieronder genoemde documentnummers hebben betrekking op de documenten, die u tezamen met dit verslag worden toegezonden².

1. Goedkeuring van de voorlopige agenda

document: 6459/03 OJ/CONS 10 JAI 43 (NI)

De agenda werd zonder wijzigingen goedgekeurd.

2. Goedkeuring van de lijst van A-punten

document: 6756/03 PTS A 8 (NI)

De lijst van A-punten werd met uitzondering van punt 3 (besluit van de Raad betreffende de sluiting van de overeenkomst tussen de EG en de regering Hong Kong van de Volksrepubliek China inzake de overname van personen die zonder vergunning op het grondgebied verblijven) goedgekeurd. Nederland tekende op dit punt een parlementair voorbehoud aan, aangezien dit punt niet eerder aan Uw Kamer is voorgelegd³.

De punten 2a (wijziging visumverordening (EG) nr. 539/2001), 2d (model-overeenkomst instelling gemeenschappelijke onderzoeksteams), 2e (verklaring EU en Oekraïne inzake centrale contactpunten georganiseerde criminaliteit), 2i (ontwerp-overeenkomst Europol en Cyprus), 2l (begroting SIRENE FASE II/Helpdesk SISNET), 2m (jaarverslag goedgekeurde CSIS installatie-uitgaven voor 2002) en 2n (kwijting begroting Europol 2001) zijn niet op de aan de Raad voorliggende A-punten lijst opgenomen. Zij zullen mogelijk tijdens een volgende bijeenkomst van de Raad als A-punt op de agenda terugkeren.

Op de A-punten lijst die aan deze Raad werd voorgelegd zijn nog drie punten (zie onder 4, 5 en 10) toegevoegd, waarvan u de documenten tevens in de bijlage van dit verslag aantreft.

B-punten

3. Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de erkenning en de status van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven

document: 6566/03 ASILE 10 (NI)
+ ADD 1 (NI)
+ ADD 1 COR 1 (NI)

¹ Zie 23 490 nrs. 260 en 262.

² Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

³ Zie voor de annotatie bij dit punt, bijlage I van dit verslag.

Onderwerp van bespreking in de Raad waren de nog uitstaande punten op het hoofdstuk inzake rechten en voorzieningen zoals neergelegd in ASILE 10, Add 1, Add 1 Cor 1. Vertrekpunt van de richtlijn zijn de strikte, eenvormige criteria voor de toelating als vluchteling of op grond van subsidiaire bescherming, waarover in de Raad van november vorig jaar, met voorbehoud van een lidstaat, overeenstemming is bereikt. Ten aanzien van het niveau van rechten en voorzieningen voor personen van wie is vastgesteld dat zij bescherming behoeven, bestaat in grote mate consensus. Echter, één lidstaat was nog niet in staat om de voorbehouden op te heffen vanwege het feit dat de parlementaire behandeling van de nationale wetgeving nog niet is afgerond. Deze lidstaat is tevens van mening dat er een duidelijker onderscheid gemaakt dient te worden tussen rechten en voorzieningen voor vluchtelingen enerzijds en houders van subsidiaire bescherming anderzijds. De meerderheid van de lidstaten, waaronder Nederland, meent daarentegen dat een grote mate van differentiatie tussen beide groepen niet gerechtvaardigd is. Afronding van de bespreking van de ontwerp-richtlijn zal mede afhangen van het tijdstip van aanneming van de nationale asiel- en migratiewetgeving in de bovengenoemde lidstaat.

4. Voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake het recht op gezinshereniging

document: 6585/03 MIGR 13 (NI)
6912/03 MIGR 16 (NI)

Na drie jaar uiterst moeizame onderhandelingen is in de Raad een politiek akkoord bereikt op de ontwerp-richtlijn inzake gezinshereniging. Het resultaat van het compromis op de nog uitstaande knelpunten is in het bijgevoegde document 6912/03 MIGR 16 neergelegd. Van belang hierbij is tevens dat dit politiek akkoord is behaald binnen de deadline die is overeengekomen in de Europese Raad te Sevilla. De twee knelpunten die voor Nederland bestonden, namelijk de verhoging van de huwelijksleeftijd boven de wettelijke meerderjarigheidsgrens (artikel 4 lid 5) en opname van het zogenaamde nareiscriterium voor vluchtelingen (artikel 12 lid 1), zijn in het compromis op voor Nederland positieve wijze opgelost. Nederland heeft lange tijd geïsoleerd gestaan op deze punten. Formele goedkeuring van de ontwerp-richtlijn kan plaatsvinden zodra uw Kamer instemming verleent aan de ontwerp-richtlijn.

5. Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen

Dit agendapunt is komen te vervallen.

6. Informatie van de Europese Commissie en een oriënterend debat over:

- a) een studie van de Commissie naar de lastenverdeling ter versterking van het beheer van de buitengrenzen**
- b) de haalbaarheidsstudie inzake de verbetering van de zee grenscontrole**
- c) de effectiviteit van de financiële middelen die ter beschikking staan van de Gemeenschap ten behoeve van terugkeer, voor het beheer van buitengrenzen en migratieprojecten in derde landen**

document: 6731/03 ASIM 14 JAI 55 RELEX 75 FIN 87 (NI)

Ad a)

Hierover zijn geen opmerkingen gemaakt.

Ad b)

De Commissie gaf een korte toelichting op het zojuist verschenen eerste interim rapport. Het streven is om in juni van dit jaar met de eindrapportage te komen.

Ad c)

De voorzitter van de Raad benadrukte dat er voor de prioriteiten uit de Raad van Sevilla (juni 2002) financiële middelen nodig zijn. In het voorliggende document (6731/03 ASIM 14) reikt de voorzitter de mogelijkheden aan om tot een vergelijk te komen voor de Europese Raad in Thessaloniki. De lidstaten gaven allen aan om zo snel mogelijk schriftelijk hun opmerkingen door te geven. Na verwerking van die gegevens zal er in de informele Raad te Veria op 28–29 maart a.s. een nieuw document ter bespreking voor moeten liggen.

Commissaris Vitorino vroeg in het bijzonder nog aandacht voor het volgende. Binnen de bestaande financiële perspectieven zijn drastische veranderingen moeilijk te verwachten. De nadruk komt te liggen op het uitwerken van ideeën voor de financiën van 2007 tot 2014. Voor de korte termijn dient er gekeken te worden naar bestaande programma's en fondsen die eventueel ruimte kunnen bieden aan een extra financiële inspanning.

Ter bespreking in Veria zou tevens het netwerk van verbindingsofficieren, alsmede de activering van een gemeenschappelijke eenheid voor het beheer van de buitengrenzen voor moeten liggen.

7 Openbaar debat – Bestrijding georganiseerde criminaliteit in de Westelijke Balkan

De voorzitter onderstreepte het belang van dit openbaar debat als follow-up van de in november 2002 in Londen gehouden conferentie inzake de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit.

De bestrijding van de georganiseerde criminaliteit wordt door het Griekse voorzitterschap als topprioriteit aangemerkt.

Geconstateerd werd dat de georganiseerde criminaliteit met name op de landen in de Westelijke Balkan een destabiliserende werking heeft. De voorzitter gaf aan dat de nadruk bij de aanpak in het bijzonder op de operationele samenwerking en het nemen van concrete maatregelen dient te liggen; het openbaar debat zou een belangrijke bijdrage kunnen leveren voor de Top (EU en de Westelijke Balkan) die in juni a.s. in Thessaloniki zal plaatsvinden.

De Commissie steunde het initiatief van het Griekse voorzitterschap en onderstreepte de noodzaak van een multidisciplinaire aanpak waarbij, naast financiële steun, de inzet van Europol, een effectieve grenscontrole, de opzet van een goed strafrechtelijk systeem en anti-corruptiewetgeving, van belang zijn. De Commissie gaf aan hierin een actieve rol te willen spelen.

Tijdens het debat benadrukten alle lidstaten het belang van een goede strategie. Georganiseerde criminaliteit uit Zuidoost Europa werd unaniem als een ernstig probleem ervaren. Vrijwel alle lidstaten ondervinden de negatieve gevolgen van (illegale) drugshandel, witwassen, mensenhandel en mensensmokkel. Ook corruptie als verschijnsel dient in het bijzonder te worden aangepakt. België deelde in dit verband mede dat zij een magi-

straat heeft uitgeleend aan het in Bosnië-Herzegovina op te zetten staats-gerechtshof tegen corruptie.

De meeste lidstaten legden bij de aanpak van de georganiseerde criminaliteit de nadruk op het gebruik van de bestaande instituties binnen de EU en dat een «road map» met zeer regelmatige monitoring van belang is. Nederland bevestigde in dit verband de rol van Europol, Eurojust, de Task Force Europese Politiechefs en dat gemeenschappelijke onderzoeksteams zo snel mogelijk dienen te worden ingesteld. De recente toetreding van de kandidaat-lidstaten heeft geleerd dat twinningprogramma's heel effectief kunnen zijn. Nederland verzocht de Commissie om te komen tot vergelijkbare programma's voor de landen en gebieden in de Westelijke Balkan die thans geen kandidaat-lidstaat zijn.

De voorzitter concludeerde dat het van het grootste belang is dat het thans in gang gezette proces op de voet wordt gevolgd; er dient concreet actie te worden genomen. Hij benadrukte dat Europol bij de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit in de Westelijke Balkan actief moet worden betrokken. Het voorzitterschap zal op korte termijn met een voorstel terzake komen.

8. Ontwerp-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika inzake justitiële samenwerking in strafzaken (uitlevering en wederzijdse rechtshulp) op basis van de artikelen 38 en 24 van het Verdrag van de Europese Unie

Dit onderwerp werd in besloten kader besproken. Er werd goede voortgang geboekt tijdens de discussie in de Raad. Eén lidstaat gaf aan een fundamenteel probleem te hebben met de voorliggende tekst van de overeenkomst. De voorzitter concludeerde dat de onderhandelingen met de VS zullen worden opgeschort teneinde de lidstaten in de gelegenheid te stellen om hun parlementen over de betreffende ontwerp-overeenkomst te consulteren¹. Tijdens de volgende bijeenkomst van de Raad zal de overeenkomst mogelijk ter goedkeuring aan de Raad worden voorgelegd.

9. Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad betreffende bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat

document:	6658/03 DROIPEN 10	(NI)
	+ ADD 1	(NI)
	+ COR 1	(En)

De Raad slaagde er niet in om overeenstemming te bereiken over het voorliggende voorstel. Er werd enige voortgang geboekt op dit dossier met name op het punt van opname in het kaderbesluit van «godsdienstige overtuiging.» De delegaties (waaronder Nederland) gingen akkoord met een compromisvoorstel waarbij in de overwegingen van het kaderbesluit een verwijzing naar «levensovertuiging» in de omschrijving van het begrip «godsdienst» wordt opgenomen. De besprekingen over dit kaderbesluit zullen tijdens de bijeenkomst van de Raad op 8 mei a.s. worden voortgezet.

10. Ontwerp-kaderbesluit inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op geldelijke sancties

document:	6685/03 COPEN 16	(NI)
	15492/1/02 COPEN 64 REV 1	(NI)
	+ COR 1	(En)

¹ Het voorzitterschap zal hiertoe een document opstellen dat, zodra beschikbaar zo spoedig mogelijk, ter vertrouwelijke kennisgeving van de Kamer zal worden voorgelegd.

Tijdens deze bijeenkomst van de Raad kon geen overeenstemming worden bereikt over het betreffende voorstel voor een kaderbesluit. Veertien lidstaten (met uitzondering van Nederland) steunden het voorstel van de voorzitter om de lijst van delicten bij het Europees aanhoudingsbevel met enkele aanvullingen (met inbegrip van verkeersovertredingen), als uitgangspunt te hanteren voor de toepassing van dit kaderbesluit. Voorts reeste er nog een knelpunt met betrekking tot de omschrijving van het begrip «verkeersdelicten». Het voorstel werd ter nadere bespreking doorgeleid naar het Comité van permanente vertegenwoordigers, waarna het mogelijk op de agenda van de Raad op 8 mei a.s. zal terugkeren.

11. Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad over aanvallen op informatiesystemen

document: 6671/03 DROIPEN 11 TELECOM 25 REV 1 (NI)

De Raad bereikte globale overeenstemming over de voorliggende tekst van het kaderbesluit dat strekt tot verbetering van de samenwerking tussen de justitiële en andere bevoegde autoriteiten van de lidstaten door onderlinge aanpassing van het strafrecht inzake aanvallen op informatiesystemen. Aan de bezwaren van Nederland werd tegemoetgekomen door in de formulering van de definities aansluiting te zoeken bij de definities van de Conventie van de Raad van Europa inzake Cybercrime. De tekst van de preambule van het kaderbesluit zal ter nadere bespreking aan het Comité van Permanente Vertegenwoordigers worden voorgelegd. Het ligt in de bedoeling van het voorzitterschap dat de Raad tijdens de bijeenkomst op 8 mei a.s. een formeel besluit over het voorstel voor dit kaderbesluit kan nemen.

12. Follow-up van de conclusies van de Raad over controles aan de buitengrenzen en bestrijding van de illegale immigratie

document: 15737/02 FRONT 146 VISA 186 MIGR 135 (NI)
COMIX 716

Commissaris Vitorino gaf in zijn presentatie aan hoe het vervolg zal zijn op de Raadsconclusies, uitmondend in een herziening van het Gemeenschappelijk Handboek.

In het gepresenteerde voorstel ligt de nadruk op geleidelijkheid, waarbij de eerste initiatieven liggen bij lucht- en zeegrenzen. Commissaris Vitorino stelde voor zo snel mogelijk te beginnen met het afstempelen van paspoorten bij binnenkomst van de Schengenruimte. Als ingangsdatum voor systematisch stempelen werd 1 mei 2004 genoemd.

De Raad steunde de voorgestelde aanpak en er werd met belangstelling kennis genomen van een voorstel inzake het gebruik van biometrische kenmerken. De Commissie gaf aan deze techniek op te nemen in de aan te passen nota en achtte het daarnaast wenselijk het gebruik van foto's in visa te bespoedigen.

De Commissie komt naar aanleiding van deze gedachtewisseling met nieuwe voorstellen.

13. Overige punten

- Tijdens de lunch werd door Commissaris Vitorino mededeling gedaan over de stand van zaken van de onderhandelingen met Zwitserland over deelname van Zwitserland aan het Schengen-acquis. Door de Raad werd hiervan kennisgenomen.
- Op verzoek van een lidstaat verstreekte de Commissie nog enige informatie betreffende het terugkeerprogramma voor Afghanistan. Eind

2002 is de coördinatiegroep van start gegaan en het actieplan is in januari in Kabul voorgelegd. Het succes van het terugkeerprogramma wordt in grote mate bepaald door een goede coördinatie ter plekke. Het doel is om in april met terugkeer te beginnen.

Besluit van de Raad betreffende de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de regering van de Speciale administratieve Regio Hong Kong van de Volksrepubliek China inzake de overname van personen die zonder vergunning op het grondgebied verblijven

document:	9190/02 MIGR 44 ASILE 16	(NI)
verbindendheid	: niet verbindend	
aard van het besluit	: besluit tot ondertekening van een overeenkomst tussen de EG en de regering van Hong Kong	

Het betreft hier een besluit van de Raad betreffende de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de regering van de Speciale Administratieve Regio Hong Kong van de Volksrepubliek China inzake de overname van personen die zonder vergunning op het grondgebied verblijven.

Op basis van het op 28 mei 2002 door de Raad verleende mandaat aan de Commissie om namens de Gemeenschap onderhandelingen te voeren over een terug- en overname overeenkomst met de Speciale Administratieve regio Hong Kong van de Volksrepubliek China, is op 22 november 2001 overeenstemming bereikt over de tekst van de overeenkomst. Op 24 september 2002 heeft de Raad het besluit betreffende de ondertekening van de overeenkomst aangenomen. Het Europees Parlement heeft op 19 december 2002 haar advies over de overeenkomst uitgebracht.

Door het afsluiten van terug- en overname overeenkomsten met derde landen worden de volkenrechtelijke verplichtingen tot terugname van eigen onderdanen vastgelegd. Daarnaast worden in deze overeenkomsten verplichtingen neergelegd tot het overnemen van onderdanen van derde landen die via het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij naar het grondgebied van een andere overeenkomstsluitende partij zijn gereisd.

Nederland verwelkomt de eerste communautaire terug- en overname overeenkomst met een derde land.

Overzicht van documenten op de lijst van A-punten die nog niet, respectievelijk nog niet in Nederlandse vertaling, zijn toegezonden

Hierbij volgt aan de hand van de nummering van de geannoteerde agenda een overzicht van documenten die tijdens deze Raad waren geagendeerd maar nog niet zijn toegezonden omdat ze op dat moment nog niet, respectievelijk nog niet in Nederlandse vertaling, beschikbaar waren.

2 b. document:	6199/03 VISA 28 FRONT 11 COMIX 84 OC 22	(NI)
	5477/03 VISA 14 FRONT 14 COMIX 32	(NI)
c. document:	6254/03 VISA 30 COMIX 88 MED 6	(NI)
f. document:	6087/03 CORDROGUE 14	(NI)
g. document:	6229/03 COPEN 7 COMIX 86 OC 26	(NI)
k. document:	5256/03 JUSTCIV 4 TRANS 6 OC 16	(NI) ¹
	RESTREINT	
	+ COR 1 RESTREINT	(NI) ¹
4. document:	5194/03 SIRIS 6 COMIX 17	(NI)
5. document:	5696/03 EUROJUST 3	(NI)
10. document:	5852/03 JUR 39 JUSTCIV 12	(NI)

¹ Dit document ligt ter vertrouwelijke inzage, alleen voor de leden, bij het Centraal Informatiepunt.